

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fóra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

Valor historic de la colonisació africana

El comens d'any nou senyalarà una renovació trascendental en la geografia política: acabarà l'independència del darrer gran Estat africà: el Marroc. Si descomptem la quasi incògnita Abissínia y l'obscura república de Libèria,

tot l'immens continent negre romandrà, de fet y de dret, sota l'acció dominant de la rassa blanca; y com, desde la desaparició de les repúbliques del Transvaal y Orange, no queden tampoc en aquell territori Estats regits per oligarques de blancs independents d'Europa, pot dirse que l'Àfrica restarà, plenament, com una colònia europea. Europa exercirà, respecte a la vella Libia, l'acció parasitaria que durant tota l'Edat Moderna ha vingut exercint sobre la jove Amèrica. Perquè es curiós el fenomen de que la colonisació d'Amèrica, ab tot y haver estat empresa molt temps després que la d'Àfrica (ja comensada en temps de Roma) es arribada al seu coronament definitiu ab algunes centúries de ventatja sobre'l de la colonisació africana.

El món mahometà està travessant un penós moment: el Marroc esdevé protectorat; Trípoli sofreix l'anexió italiana, desmembrant encara més l'imperi turc; Persia, la nació que s'aguantava gracies a les rivalitats entre anglesos y russos, entre'ls dominadors de l'Índia y els del Turkestan, se veu sota un ultimatum moscovita que menassa seriosament la seva existencia. Aqueixa branca religiosa del semitisme sembla predestinada a esdevenir la presa dels cristians, y tal volta els nostres temps seran mirats, històricament, com la veritable fi de les Creuades. Aquell Tunis ont va morir de la peste Lluís IX, durant la vuitena creuada, està ja avui en mans de la nació del Rei sant. El mahometisme es essencialment inadaptable, reclus, tradicionalista, a diferencia de l'altra branca semítica, el judaisme, la rassa més ductil y adaptable de quantes se coneixen.

Davant les noves etapes colonials que van a comensar, té cert interès fer lo que'n diriem una sinopsi de l'estat d'evolució colonial en el món d'avui.

Hi ha una ascensió gradual desde la colònia a l'Estat independent. Prenent avui com a terra irradiadora de domini l'Europa (com ho fou en els orígens historics l'Àsia) direm que les altres quatre parts del món senyalen els graus diversos de la personalitat nacional dels agrupaments humans. Hi ha un transformisme per als Estats, pera les formes humanes socials y polítiques, com hi es pera les especies.

L'Àfrica es avui el grau primer, el grau que'n diriem prehistoric, en aqueixa marxa ascendent desde la colònia a l'Estat. Tota colònia comensa per esser una lluita de rasses entre'ls indígenes y els colonisadors. Si els indígenes són irreductibles, inassimilables, moriran sense remissió com a rassa. Es probable que aquesta sia la

destinació històrica de la rassa negra, com ho ha estat pera l'americana y l'oceànica. L'Àfrica futura serà probablement un sementer de noves poblacions blanques, com l'Amèrica o l'Austràlia d'avui. Els Estats Units del Sur d'Àfrica són, probablement, la primera forma d'aqueix nou món.

L'Àsia es el segon grau de la lluita colonisadora. La rassa groga, a diferencia de la negra, s'es manifestada essencialment assimilable. En la guerra russo-japonesa va lliurar-se, en realitat, la batalla entre colonisadors y aborígenes; y aquets triomfaren. El Japó es la forma de l'Àsia nova, que's formarà per una ascensió biològica de la rassa groga, y no per una ab-

sorció d'ella per la blanca. Els esforços repetits de modernisació xina, sobre tot el darrer, en sentit republicà, senyalen nous avenços en aqueix camí. L'Àsia, doncs, se salvarà probablement de l'irradiació imperial europea, y formarà ella mateixa un veritable imperi irradiador.

El tercer grau són les grans illes oceàniques, Austràlia y Nova Zelanda; terres blanques sobre un solar selvatge, però sotmeses encara a una metròpoli europea. El Commonwealth australià es el moment típic d'aqueixa dignificació. Y Anglaterra, qui té la gloria d'haver constituït la Federació Sud-Africana l'endemà mateix de la guerra ab els boers, té la

gloria paralela d'haver constituït els Estats oceànics (y el Canadà) ab una autonomia que es, de fet, una independència garantida per la metròpoli. Observi's que les fórmules més avançades del socialisme practic han tingut camp d'experimentació en aqueixes novíssimes civilitzacions oceàniques.

El quart grau, en fi, es Amèrica: es l'independència nacional com a terme del camí que comensa en la colònia; es la virilitat després de l'infancia y l'adolescencia. Y no sols es l'independència nacional, sinó també el principi de nous imperis, ja que'ls Estats Units extenen avui a les terres oceàniques (Hawai, Filipines) el poderós tentacle colonial.

A la barberia d'en Pepe

EL POBLE:—Mestre, m'esteu fent mal...

CANALEJAS:—Però si es una navaja completament democràtica!..

EL POBLE:—Doncs... sembla la mateixa del barber que tenia abans.

S. J. CARO

La veritable epopeia colectiva de l'humanitat es aqueixa; y d'aqueixa manera se resol en trascendencia poètica l'història, l'història que la mera successió cronològica dels fets ens mostrava seca y muda, òrfena de tot sentit.

En resum: el primer d'aquells graus es la formació d'una oligarquia dominadora de colons sobre una terra d'habitants endarrerits. Exemple: Africa.—El segon grau es la victòria dels indígenes sobre'ls colons, per assimilació de la cultura dels invasors. Exemple: el Japó a la Mandxúria y a Corea, contra l'invasió russa.—El tercer grau es la plena autonomia dels nuclis de colonisadors, formant noves civilitzacions. Exemple: Austràlia y Nova Zelanda.—El quart grau es l'independència y l'imperialisme de les antigues colònies, ja erigides en Estats independents. Exemple: Amèrica, singularment els Estats Units.—Tal es la gran lliçó de coses de l'evolució colectiva humana.

Cal dir, també, que hi ha una colonisació espiritual o d'idees, que obra, fins dins la mateixa Europa, sobre'ls pobles endarrerits o anacronics. El renovament de Portugal es obra reflecta d'aqueixes influències. Els esforços de renovació espanyola també ho són. Hi ha una lluita entre'ls que'n diríem *indigenistes* (a l'afriana, com ho es genialment el Dr. Unamuno) y els *assimilistes* (com ho fou genialment en Costa). Els uns exalten el medi; els altres volen domarlo pera modificarlo. Tot el *Kulturkampf* hispànic d'avui està reclus en aquesta fórmula. La gran qüestió de la colonisació interna nostra's troba aquí, ja desde'l segle XVIII. Y ara que volem participar en l'empresa de l'assimilació de l'Àfrica a Europa, no deixa d'esser curiós observar que nosaltres sufrim, espiritualment, la mateixa ansia de renovació que alterarà, materialment, les terres líbiques.

GABRIEL ALOMAR

Dono corament les gràcies a tots quants s'interessan per mi aquets dies, ab motiu del meu procés.

Campanya necessaria

Es d'absoluta necessitat una creuada ferma contra l'actual govern, fins a conseguir que deixi el poder el funest Canalejas. Ab en Maura podrà encendressens la sang, però ab en Canalejas se'ns revolta l'estomac. Es preferible morir de rabia que de fastic.

Ja sabem que totes les paraules d'amor a la democràcia y totes les promeses de culte a la Llibertat, eren xarop de boca; no podiem pensar que darrera d'elles s'hi amagués l'odi africà contra les associacions obreres y el poc respecte a la llibertat dels ciutadans que ha demostrat, d'ensà que governa, l'actual ministeri. Ja ens constava la manera com havia educat a la seva gent en Sagasta, l'home del tupè; però no'ns creiem que'ls deixebles deixessin enrera al mestre, fins a l'extrem de pregonar públicament, com ha fet en Romanones al banquet de l'Hotel Ritz, que'ls partits se fan forts en el poder perquè desde ell poden protegir als amics.

Hem de fuetejar fortament al govern actual per la seva passivitat en la resolució de les qüestions religioses, per les seves complacències ab els elements reaccionaris, pel seu odi a la premsa republicana; hem de combatre an en Canalejas per la seva verborrea pinxosa, indigna d'un home de govern. Y més que tot hem de procurar la caiguda de l'home funest que pertorba la tranquil·litat d'Espanya perquè darrera d'ell, inspirant la seva política, hi ha en Maura, y nosaltres volem les situacions clares y que dongui la cara qui vulgui governar en reaccionari. Si en Maura vol manar, que demani el poder a qui pot donarli, y llavors el poble espanyol tindrà al seu enfront, al menys, un home franc, que, sense mentir falsos amors a la democràcia, obrirà ab arregló al seu criteri sincerament reaccionari.

Mentrestant, per solidaritat ab les classes obreres, desconsideradament perseguides; per companyerisme ab la premsa republicana, sistemàticament denunciada; per pietat envers els presos per delictes d'opinió, crudelment oblidats; per homenatge a la causa de la Llibertat y de la Democra-

cia, cínicament befada, y per respecte a la propia dignitat, hem de fer constantment, tossudament, enèrgicament campanya contra l'actual situació, fent la pau del temps que una part de l'opinió lliberal, y especialment de l'opinió republicana, va estar tontament en benèvola espectació, confiant en les paraules manyagues d'en Canalejas.

Perduda tota mena d'esperansa, ja no hi ha lloc a cap mica de consideració.

JEPH DE JESPU

LA REACCIÓ BURGESA

No pot negarse que quasi per tot arreu s'està produint actualment una forta reacció burgesa. Davant del menassador moviment obrer, les classes mitges, especialment, organisen la seva defensa y's preparen a resistir els assalts cada dia més forts de l'obrerisme.

El fenomen es, en el fons, natural. Les classes mitges, en aqueixos darrers temps, han experimentat un sentiment de panic. Els mètodes del sindicalisme revolucionari les han esporuguides. Les grans vagues dels obrers carrilaires de Fransa y d'Anglaterra els han fet temer, no ja com una cosa llunyana y confosa, sinó com un perill concret y immediat, aqueixa revolució social que fins ara havien considerat com un *mite* de la literatura comunista. «Això va de debò!», s'ha dit la burgesia. Y veient que pels camins empresos darrerament per l'obrerisme se podia arribar aviat a un capgirament total de la nostra societat y a l'abolició de la propietat individual, la gent de la classe mitja ha vist perillar el seu patrimoni. Ha sentit, també, l'esperit de classe. Y com que la classe mitja es, en totes les nacions, nombrosa y forta; com que representa una gran suma d'interessos; com que encarna avui tot un moment de la civilització humana, el seu redressament ha estat formidable, y ha oposat, innegablement, una resclosa a la riuada proletària. Aquesta reacció burgesa ha fet recular, o ha aturat al menys, els progressos del sindicalisme obrer.

Però no cal que's fassi ilusions la classe mitja. La resclosa que ha oposat a la riuada del proletariat en revolta no conservarà indefinidament el seu poder. En efecte: mentre la burgesia ha arribat a portar quasi al màxim la forsa de la seva resistència, el proletariat pot multiplicar la seva forsa d'agressió. L'impetu de la riuada creixerà, y per fi s'endurà aigua avall la resclosa burgesa, si aquesta no cuita a obrirli pas lliure per medi de reformes progressives y radicals.

A. R. y V.

BATALLADES

No tenim Corts, es cert; però tenim hotels aont els professionals de la política donen banquets als homes que senten la necessitat d'esplaiarse, y, sobre tot, d'esplaiarse davant d'un públic adicte, congregat solzament pera aplaudirlos.

An aquest ignocent recurs ha apelat el senyor Canalejas, presentantse l'altre dijous al Hotel Ritz, de Madrid, y pronunciant un discurs al final d'un tiberi ab que'ls liberals de la Cort celebraven el seu darrer triomf electoral.

«Què va dir el jefe de la situació en aquesta festa de família?»

Moltes coses, però poques, ben poques que puguin interessarnos.

Per exemple: Va dir que ell, abans, era sembrador d'idees y que avui que es Govern està satisfet de la seva obra (!).

Que dos anys de poder l'han ensenyat molt y li han proporcionat desencants y amargures (!!).

Que ell no havia promès mai banquets de carn de capellà y de frare (!!!).

Que volerlo fer caure a copia de conjures domèstiques es una picardia (!!!!).

Y que'l dia que reunexi les majories dirà coses que ara's calla (!!!!!).

Perfectament.

A un conjunt de vulgaritats tan pobres com aquestes, nosaltres no hi podem respondre més que ab la consabuda fórmula oficinesca:

Quedem enterats...

Enterats y somrient.

¡Casualitat?

Serà lo que sigui, però el fet es que'l disabte, dia de la famosa batalla del Hospital Clinic, conseqüència més o menos directa d'una brutalitat d'*El Progreso*, en Lerroux no era a Barcelona y don Emiliano havia sortit cap al estranger.

No es el nostre proposit treure d'aquesta doble ausencia deducció de cap classe, però tampoc volem estarnos de ferla constar.

Consignant, ademés, que aquesta nova casualitat porta un número ja bastant alt en la llarga llista de les que tenim observades.

No tot ha de ser fel y vinyagre.

Del Nort d'Àfrica ens arriben bones notícies.

Les tribus rifenyes de l'esquerra del riu Kert s'han sotmès en blok, renunciant a la lluita y deixant de molestar, com sempre que podien venien fentho, a les tropes espanyoles.

Seixanta caps de colla d'aquells indomits montanyesos varen presentarse el diumenge ab bandera blanca a les nostres avansades, demanant la pau y manifestant que estaven ja cansats de guerrear y de fer mal y de rebre'n sense profit.

Ja era hora!...

¿Durarà molt aquesta sumissió?

Tractantse d'una gent quasi tan informal y voluble com els polítics madrilenys, no hi ha que fiarse'n massa de les seves promeses.

Però, qui dia passa, anys empeny.

Lo cert es que, desde aqueixa presentació, la calma ha renascut al Rif com per encant y que per ara no's dispara allí cap tiro.

Arri poc o molt.

Per si unes curanderes xines, estaven o no estaven en el dret d'exercir a Lisboa la seva industria, l'altre dia va armarse en l'hermosa ciutat del Tajo la de San Quintín, originantse un escandol que per algunes hores va tenir a la capital de la jove república en estat de guerra.

Hi hagué càrregues de cavalleria, tiros, una bomba, assalts d'edificis, numerosos ferits, detencions en massa y tot el lamentable acompanyament d'aquesta mena de funcions. al aire lliure.

Es verdaderament trist l'espectacle que per una causa tan futil han donat els bons portuguesos.

La república, ans que tot y per damunt de tot, ha de ser la pau.

El desordre y el motí permanent—convé no oblidarho—són els més terribles enemics de la democràcia.

Nosaltres, que hem tingut un 1873, podem donarne fe.

En Nakens, parlant d'automobils:

«El día que supe que Lerroux había llegado en uno de su propiedad a las puertas del Congreso, sufrí una contrariedad grande, lo lamenté y me dije:

«El primer atropellado por el automóvil de Lerroux, será Lerroux. Tiene derecho como cualquiera, y más que muchos, a poseerlo. Pero sobre ese derecho indiscutible, está el deber indeclinable de no dar pretexto a los enemigos para señalar debilidades que ponen en ridículo a los representantes de un Pueblo que tiene hambre de tantas cosas: de pan, de instrucción, de justicia...»

¡Molt ben zafat!...

Però hi ha que posar a les manifestacions d'en Nakens un petit reparo.

Hi ha que recordar que en Lerroux havia passat deu anys de la seva vida dient a les multituds que l'automobil era *el vehículo de la burguesía*, y ensenyantles a aborrrirlo y odiarlo.

Y un home que del automobil n'ha dit tot això ¿pot avui decorosament presentarse da-

No es mal programa

—¿Veus? Tu hi tens un duro.

—¿Y si traïem la primera?

—Baixarem a Barcelona, y llogarem un automobil, y dinarem a la Rabassada, y anirem a veure la Meller y farem... tot lo que tu vulguis.

Després de la pau (?) de Melilla

—Dongui'm un passatge per Espanya.
—¿Ida y vuelta?
—Home... potser sí que serà lo més prudent...

Y ningú més interessat que ell en això de fer llum...
Es electricista!

Per encàrrec superior, tots els capellans, al dir la missa, afegeixen aquets dies una coletilla que diu: *pro muliere prœgnante*.

Saben a què's deu aquesta llatinitat?
A que hi ha una senyora que torna a estar *de nou*.

De modo que, o jo sé poc de llatí, o això de *pro muliere prœgnante* vol dir: «que tingui una hora ben curta».
Amen.

Els joves purs y candorosos dels nostres *Requetès* preparen una gran festassa pera'l dia de l'Immaculada.

Hi pendrà part don Dalmacio Iglesias.
Es la única *màcula* que hi haurà.

Ens enterem pel ben informat periodic *L'Asino* de que al poblet de Bagnara (Italia) existeix un vicari que pesa una mica més de 190 kilos.

Vès què farà quan serà rector!
Cent noranta kilos!
Si fos tocino, l'haurien de matar dues vegades.

En el Teatro Apolo, de Madrid, s'ha estrenat una sarsueleta en dos actes, *La familia real*, deguda a la ploma d'en Martínez Sierra.
Y es curiós el resum critic que'n fa un revisor d'aquella localitat.

Fixinshi be:
«*La familia real* no gusta, però, gracias al vestuario y al decorado, creemos que habrá *familia* para dias.»

Entre un advocat, un metge, un electricista y un capellà discutien sobre quina de les ciencias podia considerarse com a més antiga.
L'advocat deia:

—La Jurisprudencia's practica ja en el Paradís al formarse judici a Adam y Eva.

El metge afeigia:
—La cirugia es més vella, perquè a Adam li va fer Deu una operació al treureli una costella.

L'electricista objectà:
—La palma ens l'emportem nosaltres, o sinó fixeuvos que molt abans de tot això Deu va dir: «*Fiat Lux*», y tot s'iluminà.

—Permetinme que no sigui immodest—exclamà aleshores el capellà. Jo guanyo. La ciencia clerical es la més antiga. O sinó, diguin: Abans de la llum, què hi havia?... Les tenebres!

A LO INSERTAT EN EL NUMERO 2220

- 1.ª XARADA I.—*Moscatell*.
- 2.ª ID. II.—*Recadé*.
- 3.ª MUDANSA.—*Pare-Pera*.
- 4.ª CONVERSA.—*Reuma*.

XARADES

I
Soc poeta y mon cap val,
doncs hi ha *prima-dos* de sobres;
tinc *quart-tres* més que'ls manobres
y em diuen que soc *total*.

A. PIT

II
Primera, vocal;
la *dos*, al revés,

un aliment es.
¿Y què es el *total*?

A. PIT

III

Hu Hu-dos-tres-quart, la Marta té una cosina *total*, molt *cinc-doble* y *tersa-quarta*, casada ab un general.

A. N. B.

TARGETA

MARIA DURAN MARIN

Formar ab aquestes lletres, degudament combinades, el titol d'una comedia catalana.

P. QUERALTÓ T.

ANAGRAMES

I

L'Agna ha vingut de *Total*, tot y seca com un pal.

EUDALD SALA

II

Un *tot* va comprà en *Total* per menjarse'l per Nadal.

A. B. (a) LO RECTOR DE VALLFOGONA

SINONIMIES

I

—Es molt *tot*, senyor *Total*, que jo cobri el meu jornal.

II

Pagant al *tot*, m'han *total* molt menos de lo que val.

III

—Aont vas, Agustinet, tot *sol*, estant tan malalt...?
—Com que tinc bastant de fred, m'en vaig a prendre'l *total*.

EUDALD SALA

CONVERSA

—Escolta, Joseph: Si el diumenge vols venir a Montserrat, avisa'm.

—No crec pas que hi vagis.
—Jo aniré a Montserrat, pesi a qui pesi.
—¿Tot sol?
—No, home; ab els dos que ja t'he dit.

P. QUERALTÓ T.

JEROGLIFICS

I

:+ LRNO :
1 DILLUNS +
FA

M. SERRATS

II

LCCI
0000
D
Nota GI Nota
R S

RICARDO LAFFITTE

Aviat!... Aviat!... Aviat!...

ALMANAC

DE

LA CAMPANA DE GRACIA

pera l'any 1912

Aviat!... Aviat!... Aviat!...

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, OIm, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.ª